

Finanční analýza – vertikální a horizontální analýza

Petr Čablík (364056)

Vertikální a horizontální analýza

Finanční analýza slouží k posouzení finanční výkonnosti firmy a ke zhodnocení aktuální finanční pozice firmy. Závěry a poznatky finanční analýzy slouží hlavně pro taktické a strategické rozhodování o investicích a financování, ale také pro reporting vlastníkům, věřitelům a dalším zainteresovaným osobám.

Podstatou analýzy je výpočet ukazatelů, které mají dobrou vypovídací schopnost vzhledem ke zkoumané ekonomické realitě.

Ukazatelé mohou být vyjádřeny v:

- procentech,
- peněžních jednotkách,
- v bezrozměrném vyjádření.

Používají se dvě základní rozborové techniky:

- poměrová analýza (ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti, tržní hodnoty),
- procentuální rozbor (vertikální a horizontální analýza).

Vertikální analýza:

Vertikální analýza se zabývá stupňovitým procentuálním rozbohem jednotlivých složek tvořících jeden souhrnný finanční ukazatel, neboli procentuálním vyjádřením struktury daného ekonomického ukazatele. Cílem této analýzy je zjistit, jak se jednotlivé položky rozvahy nebo výkazu podílely na celkové sumě (např. podíl DHM na DM a DM na celkových aktivech). Můžeme tak sledovat změny ve struktuře jednotlivých položek finančních výkazů v čase. Důležité je zde také porovnání se situací v odvětví a ve srovnatelných firmách.

Horizontální analýza:

Neboli, rozbor horizontální struktury účetních výkazů. Zkoumáme v ní o kolik jednotek (absolutní hodnoty) nebo procent (relativní hodnoty), se změnila příslušná jednotka v čase. Horizontální analýza je v zásadě obsažena již v samotné rozvaze a výsledovce, protože jsou v ní srovnány peněžní částky položek ve dvou obdobích – běžném a minulém. Horizontální analýza si tedy klade za cíl změřit pohyby jednotlivých veličin a to absolutně a relativně a také změřit jejich intenzitu.

Vzorec pro výpočet relativních hodnot: $\Delta\text{stavu} = (\text{stav}_{t+1} - \text{stav}_t) / \text{stav}_t$

Příklad:**Tab. 1 Procentuální rozbor položek rozvahy**

			1998		1999		2000	
		Aktiva celkem	11 576	100,0%	23 927	100,0%	27 379	100,0%
A.		Pohledávky za upsaný vlastní kapitál		0,0%		0,0%		0,0%
B.		Stálá aktiva	1 064	9,2%	15 745	65,8%	9 978	36,4%
B.	I.	NIM (DNM)	369	3,2%	32	0,1%	0	0,0%
B.	II.	HIM (DHM)	695	6,0%	15 713	65,7%	9 978	36,4%
B.	III.	Finanční investice (DFM)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
C.		Oběžná aktiva	9 986	86,3%	7 671	32,1%	16 530	60,4%
C.	I.	Zásoby	6 627	57,2%	5 393	22,5%	5 870	21,4%
C.	II.	Dlouhodobé pohledávky	0	0,0%		0,0%	0	0,0%
C.	III.	Krátkodobé pohledávky	2 413	20,8%	782	3,3%	8 115	29,6%
	1.	Pohledávky z obchodního styku	2 413	20,8%	-1 690	-7,1%	8 105	29,6%
C.	IV.	Finanční majetek	946	8,2%	1 496	6,3%	2 545	9,3%
D.		Ostatní aktiva	526	4,5%	511	2,1%	871	3,2%
		Pasiva celkem	11 576	100,0%	23 927	100,0%	27 379	100,0%
A.		Vlastní kapitál	1 863	16,1%	6 012	25,1%	8 200	29,9%
A.	I.	Základní kapitál	100	0,9%	100	0,4%	100	0,4%
A.	II.	Kapitálové fondy	0	0,0%		0,0%		0,0%
A.	III.	Fondy ze zisku	0	0,0%	10	0,0%	20	0,1%
A.	IV.	HV minulých let	0	0,0%	1 754	7,3%	5 386	19,7%
A.	V.	HV běžného období	1 763	15,2%	4 148	17,3%	2 694	9,8%
B.		Cizí zdroje	9 582	82,8%	17 915	74,9%	18 859	68,9%
B.	I.	Rezervy	184	1,6%	767	3,2%	884	3,2%
B.	II.	Dlouhodobé závazky	0	0,0%	8 215	34,3%		0,0%
B.	III.	Krátkodobé závazky	9 398	81,2%	3 933	16,4%	13 704	50,1%
B.	III. 1.	Závazky z obchodního styku	7 679	66,3%	552	2,3%	9 110	33,3%
B.	IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0,0%	5 000	20,9%	4 271	15,6%
B.	IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	0	0,0%	5 000	20,9%	4 271	15,6%
	2.	Běžné bankovní úvěry	0	0,0%		0,0%		0,0%
C.		Ostatní pasiva	131	1,1%	0	0,0%	320	1,2%

Tab. 2 Horizontální rozbor položek rozvahy

	1998	1999	99/98	2000	00/99
Aktiva celkem	11 576	23 927	107%	27 379	14%
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál					
Stálá aktiva	1 064	15 745	1380%	9 978	-37%
NIM (DNM)	369	32	-91%	0	-100%
HIM (DHM)	695	15 713	2161%	9 978	-36%
Finanční investice (DFM)	0	0		0	
Oběžná aktiva	9 986	7 671	-23%	16 530	115%
Zásoby	6 627	5 393	-19%	5 870	9%
Dlouhodobé pohledávky	0			0	
Krátkodobé pohledávky	2 413	782	-68%	8 115	938%
Pohledávky z obchodního styku	2 413	-1 690	-170%	8 105	-580%
Finanční majetek	946	1 496	58%	2 545	70%
Ostatní aktiva	526	511	-3%	871	70%
Pasiva celkem	11 576	23 927	107%	27 379	14%
Vlastní kapitál	1 863	6 012	223%	8 200	36%
Základní kapitál	100	100	0%	100	0%
Kapitálové fondy	0				
Fondy ze zisku	0	10		20	100%
HV minulých let	0	1 754		5 386	207%
HV běžného období	1 763	4 148	135%	2 694	-35%
Cizí zdroje	9 582	17 915	87%	18 859	5%
Rezervy	184	767	317%	884	15%
Dlouhodobé závazky	0	8 215			-100%
Krátkodobé závazky	9 398	3 933	-58%	13 704	248%
Závazky z obchodního styku	7 679	552	-93%	9 110	1550%
Bankovní úvěry a výpomoci	0	5 000		4 271	-15%
Bankovní úvěry dlouhodobé	0	5 000		4 271	-15%
Běžné bankovní úvěry	0				
Ostatní pasiva	131	0	-100%	320	

Zdroje:

[1] KISLINGEROVÁ, Eve, et al. *Manažerské finance*. 2. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.

[2] *Vertikální a horizontální analýza* [online]. ??? [cit. 2010-02-26]. Vertikální a horizontální analýza. Dostupné z WWW: <http://halek.info/dokumenty/km_c3_02.pdf>.